

บันทึกการประชุม
คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๒๕๘
วันศุกร์ ที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายจรูญ สิงห์เสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นางกฤษณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๖. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๗. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๘. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๙. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาค	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. นายอัษฎพร จารุจินดา	กรรมการ
๑๗. พลเอก อภิรัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายอุดม รัฐอมฤต (ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ**ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ****สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา**

๑. นายจินตพันธุ์ ทังสุขบุตร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

๒. นายวราห์ เห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวภัทรา เชื้ออรอด

๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

๓. นายณัฐ มโนกุลอนันต์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวสุจิตตา มโหธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๒. นายวิษณุพล ฉวีวรรณ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๕๗ วันพฤหัสบดี ที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา**พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ**

ก่อนเริ่มพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญหารือที่ประชุมว่า ขณะนี้มีหน่วยงานหลายแห่งเชิญคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญไปบรรยายเกี่ยวกับสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน แต่คณะกรรมการยังขาดเอกสารประกอบการบรรยายจึงควรมีการจัดทำเอกสารสำหรับใช้ในงานดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ที่ผ่านมากำหนดทำเอกสารเกี่ยวกับร่างรัฐธรรมนูญนั้น ได้จัดทำขึ้นเฉพาะสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญในประเด็นที่มีการวิพากษ์วิจารณ์เท่านั้น ดังนั้น การจัดทำเอกสารสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญในครั้งนี้ ควรจัดทำเอกสารสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ โดยให้มีเนื้อหาที่สั้นและกระชับ แบ่งตามหมวดเนื้อหาของร่างรัฐธรรมนูญเพื่ออำนวยความสะดวกในการทำความเข้าใจ และอาจมีภาพประกอบเนื้อหาเพื่อดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน นอกจากนี้ เอกสารสรุปสาระสำคัญของร่างรัฐธรรมนูญที่จัดทำขึ้นในครั้งนี้ควรนำไปมอบให้สถานศึกษาและมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วประเทศด้วย

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ต่อจากการประชุมครั้งที่แล้ว โดยเริ่มพิจารณาดังแต่ร่างมาตรา ๓๗ สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๓๗

“มาตรา ๓๗ ในการพิจารณา การทำความเข้าใจ การวินิจฉัยคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการ ป.ป.ช. คณะกรรมการไต่สวน กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน และพนักงานเจ้าหน้าที่ ได้แสดงเหตุผลอันสมควร ประกอบแล้วย่อมได้รับความคุ้มครอง และไม่ต้องรับผิดชอบทางแพ่งหรือทางอาญาเนื่องจากการที่ตนได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยสุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่หรือผู้ช่วยเหลือผู้ปฏิบัติหน้าที่โดยชอบซึ่งถูกฟ้องหรือถูกดำเนินคดีอันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย มีสิทธิได้รับความช่วยเหลือตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด แม้ผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งหรือหน้าที่ไปแล้วก็ตาม

บทบัญญัติตามมาตรานี้ ให้รวมถึงเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตที่ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ด้วย”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสมน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๗ เป็นหลักการใหม่เพื่อคุ้มครองการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และคุ้มครองเจ้าหน้าที่ที่กระทำการโดยสุจริต โดยอิงมาจากหลักการของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (UNCAC) ข้อ ๑๑ ซึ่งเป็นหลักการเรื่องบทบาทของตุลาการในการต่อต้านการทุจริต และข้อ ๓๖ ซึ่งเป็นหลักการเรื่องหน่วยงานที่มีความชำนาญพิเศษในการต่อต้านการทุจริตของหน่วยงานหรือบุคคล

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น ระบบกฎหมายของไทยกับระบบกฎหมายต่างประเทศมีความแตกต่างกัน กล่าวคือ ระบบกฎหมายของต่างประเทศ ในบางประเทศไม่ต้องมีบทบัญญัติของกฎหมายเรื่องการกระทำตามหน้าที่ตามกฎหมายแล้วไม่มีความผิด เนื่องจากในทางปฏิบัติหากเจ้าหน้าที่กระทำตามหน้าที่โดยสุจริตแล้วก็ไม่ต้องรับผิด ซึ่งเป็นหลักแห่งความสุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ โดยไม่มีความจำเป็นต้องบัญญัติไว้ในกฎหมาย

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า ในกรณีหลักการของ UNCAC ข้อ ๑๑ เป็นหลักการเรื่องหลักประกันความเป็นอิสระของศาลและพนักงานอัยการ โดยจะต้องมีการป้องกันมิให้เกิดการคอร์รัปชันในกระบวนการยุติธรรม ส่วนหลักการข้อ ๓๖ ซึ่งเป็นหลักการเรื่อง

หน่วยงานที่มีความชำนาญพิเศษในการต่อต้านการทุจริต โดยไม่ได้มีรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องการคุ้มครอง การปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๗

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๓๗ ควรจะบัญญัติแต่เพียงว่า ถ้าเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยชอบด้วยกฎหมาย ผู้ใดจะฟ้องหมิ่นประมาทแก่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ โดยควรพิจารณาหลักการของ UNCAC ข้อ ๑๑ และข้อ ๓๖ ว่ามีจุดมุ่งหมายอย่างไร นอกจากนี้ มีข้อสังเกตว่าความที่บัญญัติในร่างมาตรา ๓๗ วรรคสาม ความว่า “เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปราม การทุจริตที่ดำเนินการแทนคณะกรรมการ ป.ป.ช.ด้วย” นั้น เป็นการบัญญัติเพื่อคุ้มครองหน่วยงานใด ที่ปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๗

หมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง

“หมวด ๒

การไต่สวนข้อเท็จจริง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อ หมวด ๒ การไต่สวนข้อเท็จจริง โดยไม่มีการแก้ไข

ส่วนที่ ๑ บททั่วไป

“ส่วนที่ ๑

บททั่วไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อ ส่วนที่ ๑ บททั่วไป โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓๘

“มาตรา ๓๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๙ และมาตรา ๓๙ ในกรณีที่มีการกล่าวหา หรือมีเหตุอันควร สงสัย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤตินิষอบ

(๒) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศหรือบุคคลใด ว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ มาตรา ๒๐๖ มาตรา ๒๐๗ และมาตรา ๒๐๘

(๓) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาและพฤติการณ์เกี่ยวกับการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐว่าร่ำรวยผิดปกติ หรือทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๑) เรื่องที่มีข้อกล่าวหาหรือประเด็นเกี่ยวกับเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้วินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่จะได้พยานหลักฐานใหม่อันเป็นสาระสำคัญแก่คดี ซึ่งอาจทำให้ผลของคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เปลี่ยนแปลงไป

(๒) เรื่องที่เป็นคดีอาญาในประเด็นเดียวกันและศาลประทับฟ้องหรือพิพากษาหรือมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว เว้นแต่คดีนั้นได้มีการถอนฟ้องหรือทิ้งฟ้อง หรือเป็นกรณีที่ศาลยังมีได้วินิจฉัย ในเนื้อหาแห่งคดีคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะรับหรือยกคำกล่าวหาที่ขึ้นพิจารณาก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๙ ได้บัญญัติให้สอดคล้องกับระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การอุทธรณ์คำพิพากษาศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในกรณีมีพยานหลักฐานใหม่ซึ่งอาจทำให้ข้อเท็จจริงเปลี่ยนแปลงไปในสาระสำคัญ พ.ศ. ๒๕๕๑

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๙ (๒) ไม่ควรนำมาบัญญัติไว้ในร่างมาตรานี้ เนื่องจากอาจมีการสมยอมกันระหว่างคู่ความ กล่าวคือ แกล้งฟ้องเป็นคดีอาญาต่อศาล เพื่อให้ศาลพิพากษายกฟ้องซึ่งถือว่าเป็นกรณีที่ศาลมีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดแล้ว ซึ่งจะเป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติไม่สามารถยกเรื่องที่ศาลพิพากษาเสร็จเด็ดขาดขึ้นมาพิจารณาได้ส่วนได้อีก ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรพิจารณาเรื่องร้องเรียนในแง่มุมของการดำเนินการทางวินัยด้วย

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๒ แล้วเห็นว่า ไม่ได้นำหลักการเรื่องคดีอาญามาตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการฟ้องผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อลงโทษให้พ้นจากตำแหน่งแต่อย่างใด ดังนั้น หากบัญญัติความในร่างมาตรา ๓๙ ในลักษณะที่ให้ความสำคัญกับการดำเนินคดีอาญาเป็นหลักจะส่งผลทำให้คดีเกี่ยวกับการทุจริตคอร์รัปชันไม่สามารถดำเนินการตรวจสอบได้เนื่องจากในคดีอาญาศาลได้พิพากษายกฟ้องแล้ว

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ในกรณีที่มีเอกชนแกล้งฟ้องเป็นคดีต่อศาลเพื่อให้ศาลพิพากษายกฟ้องคดีดังกล่าวในภายหลัง ในกรณีดังกล่าวเคยมีคำพิพากษาศาลฎีกาวางบรรทัดฐานเกี่ยวกับเรื่องการฟ้องซ้ำไว้ว่า หากคดีที่ศาลเคยพิพากษายกฟ้องอันมีสาเหตุมาจากการสมยอมของคู่ความโดยมิได้มีเจตนาที่จะดำเนินคดีอย่างแท้จริง การที่พนักงานอัยการนำคดีในเรื่องเดียวกันมาฟ้องต่อศาลเป็นคดีใหม่ ไม่ถือว่าเป็นการฟ้องซ้ำ

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไม่รับเรื่องไว้พิจารณาจะถือว่าเป็นกรณีที่มีการวินิจฉัยเสร็จเด็ดขาดแล้วหรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ขั้นตอนการรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะแบ่งออกเป็นสองขั้นตอน คือ ๑) ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของสำนักงาน ป.ป.ช. กล่าวคือ ในขั้นแรกสำนักงาน ป.ป.ช. จะเป็นผู้พิจารณาว่าควรรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาหรือไม่ หากในทางพิจารณาได้ความว่าไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะไม่รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวไว้พิจารณา และ ๒) ขั้นตอนการพิจารณาเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กล่าวคือ หากสำนักงาน ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องร้องเรียนดังกล่าวมีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะรับเรื่องร้องเรียนไว้

(๔) เรื่องที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน เข้าชื่อกล่าวหาว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๕๖ ว่ากระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ในกรณีผู้ดำรงตำแหน่งอื่นนอกจากวรรคหนึ่ง กระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นหรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ แล้วแต่กรณี

บทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) ให้ใช้บังคับกับบุคคลซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน หรือผู้ให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลดังกล่าว เพื่อจูงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดทางอาญาอื่นที่มีใช้การกระทำตามวรรคหนึ่งรวมอยู่ด้วย และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าหากให้พนักงานสอบสวนหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตดำเนินคดีไปตามอำนาจหน้าที่จะเป็นประโยชน์กว่า จะส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือหน่วยงานนั้นไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไปก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๓๘ เป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๔ และมาตรา ๒๓๕ ของร่างรัฐธรรมนูญ ในเรื่องพฤติการณ์ของการกระทำความผิด ส่วนความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘ (๔) เป็นการบัญญัติเพิ่มเติมในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ปฏิบัติฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง นอกจากนี้ ยังนำกระบวนการการเข้าชื่อกล่าวหาในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ของร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๖ ของร่างรัฐธรรมนูญนี้ มาบัญญัติไว้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๓๘ ควรบัญญัติในลักษณะที่ว่าเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะต้องไต่สวน ให้ดำเนินการไต่สวนได้ทันทีโดยไม่ต้องรอให้มีการร้องเรียนเรื่องดังกล่าว นอกจากนี้ คณะกรรมการควรตรวจสอบว่าร่างมาตรา ๓๘ เป็นการบัญญัติที่มีความสอดคล้องกับร่างมาตรา ๑๙ หรือไม่ โดยเฉพาะเรื่องการกำหนดหน้าที่และอำนาจกล่าวคือ หากร่างมาตรา ๑๙ ยังมีได้บัญญัติเกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจในเรื่องใดให้บัญญัติเพิ่มเติมไว้ในร่างมาตรา ๑๙ ส่วนความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๓๘ ไม่ควรบัญญัติถึงรายละเอียดในเรื่องหน้าที่และอำนาจอีก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๘

มาตรา ๓๙

“มาตรา ๓๙ ห้ามมิให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. รับหรือยกคำกล่าวหาตามมาตรา ๓๘ ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ขึ้นพิจารณา

และส่งเรื่องร้องเรียนดังกล่าวให้แก่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาได้สวนต่อไป และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องดังกล่าวไม่มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะมีมติไม่รับเรื่องไว้พิจารณา

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๓๙

มาตรา ๔๐

“มาตรา ๔๐ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับหรือยกเรื่องที่มีลักษณะดังต่อไปนี้ ขึ้นพิจารณา ก็ได้

(๑) เรื่องที่ไม่ระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงได้

(๒) เรื่องที่ล่วงเลยมาแล้วเกินห้าปีนับแต่วันเกิดเหตุจนถึงวันที่มีการกล่าวหา และเป็นเรื่องที่ไม่อาจหาพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้

(๓) เรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีการดำเนินการต่อผู้ถูกกล่าวหาตามกฎหมายอื่นเสร็จสิ้นและเป็นไปโดยชอบแล้ว และไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าการดำเนินการนั้นไม่เที่ยงธรรม”

ประเด็นการพิจารณา

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ร่างมาตรา ๔๐ เป็นการนำหลักการเดิมมาบัญญัติไว้ แต่เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับโครงสร้างใหม่ของสำนักงาน ป.ป.ช. จะประกอบด้วยเรื่องอำนาจในการตรวจสอบเบื้องต้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสำนักงาน ป.ป.ช. ต้องการอำนาจในการดำเนินการเบื้องต้นในการพิจารณาว่าจะรับเรื่องร้องเรียนไว้พิจารณาหรือไม่ โดยไม่ต้องรอให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นผู้วินิจฉัยเท่านั้น ดังนั้น ความที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๔๐ อาจทำให้การพิจารณาเรื่องร้องเรียนเกิดความล่าช้าเกินควร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความใน (๑) เป็นการทำงานในเชิงรับไม่ใช่เชิงรุก เป็นการรอให้มีการระบุพยานหลักฐานหรือไม่ปรากฏพฤติการณ์แห่งการกระทำชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินการได้

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ควรปรับลดขั้นตอนกระบวนการทำงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้การทำงานรวดเร็วขึ้น

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๔๐

มาตรา ๔๑

“มาตรา ๔๑ ห้ามมิให้กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการได้สวน หัวหน้าพนักงานได้สวน พนักงานได้สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้ เข้าร่วมดำเนินการได้สวนข้อเท็จจริง พิจารณา หรือวินิจฉัยคดี

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กำลังกล่าวหาในฐานะอื่นที่มีไขในฐานะของบุคคลตามวรรคหนึ่งมาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลังกล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดา หรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติหรือเป็นหุ้นส่วนหรือมีผลประโยชน์ร่วมกัน หรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการแต่งตั้งหรือมอบหมายกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่ง เข้ายุ่งเกี่ยวกับคดี ให้บุคคลนั้นแจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมายโดยเร็วและระหว่างนั้นห้ามมิให้บุคคลดังกล่าวยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินคดี

ผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านกรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือมอบหมาย ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือผู้ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มอบหมาย เพื่อพิจารณาวินิจฉัย ในระหว่างที่รอการวินิจฉัย ให้กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

การยื่นคำคัดค้าน การพิจารณาคำคัดค้าน และการแต่งตั้งหรือมอบหมายบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคสองยังไม่ชัดเจนว่าเป็นเรื่องของการไต่สวน หรือสอบสวนที่ประชุมสอบถาม ดังนี้

- มีกรรมการสอบถามว่า หากพบในภายหลังว่ากรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ มีเหตุตาม (๕) แล้วเข้าร่วมดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงพิจารณา หรือวินิจฉัยคดี จะมีโทษหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องดังกล่าวไม่ได้มีการกำหนดบทลงโทษไว้

- มีกรรมการสอบถามว่า หากไม่มีเหตุตามวรรคหนึ่ง กรรมการ ป.ป.ช. กรรมการไต่สวน หัวหน้าพนักงานไต่สวน พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ สามารถขอถอนตัวจากการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง พิจารณา หรือวินิจฉัยคดีได้หรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า บุคคลตามร่างมาตรานี้สามารถถอนตัวได้เมื่อเห็นว่าหากตนเข้าร่วมดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง พิจารณา หรือวินิจฉัยคดีแล้วจะเกิดความไม่เป็นกลาง แต่ทั้งนี้ควรคำนึงด้วยว่าหากบุคคลตามร่างมาตรานี้ไม่ปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่งควรจะมีบทลงโทษด้วยหรือไม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๔๑

มาตรา ๔๒

“มาตรา ๔๒ ในการวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ และเป็นการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา ทางแพ่ง หรือทางอาญาเกี่ยวเนื่องวินัย โดยไม่อยู่ในเงื่อนไขการฟ้องคดีต่อศาลปกครอง”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในร่างมาตรา ๔๒ ควรตรวจสอบว่าบัญญัติสอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๔๒

มาตรา ๔๓

“มาตรา ๔๓ ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริง หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการเพราะเหตุใด ๆ นอกจากถึงแก่ความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีอาญา ดำเนินการทางวินัย หรือขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดิน แล้วแต่กรณีต่อไปได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งหรือพ้นจากราชการอันเนื่องมาจากความตาย ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนเพื่อขอให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินต่อไปได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า ในการดำเนินการตามร่างมาตรา ๔๓ ควรกำหนดระยะเวลาหรือไม่ และหากกำหนดระยะเวลาไว้ถ้าพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว กรรมการ ป.ป.ช. ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จกรรมการ ป.ป.ช. ควรรับผิดชอบอย่างไร

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๔๓

มาตรา ๔๔

“มาตรา ๔๔ ในระหว่างไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อดำเนินคดีอาญา ถ้ามีเหตุควรเชื่อว่าผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. งดการไต่สวนจนกว่าผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นหายวิกลจริตหรือสามารถต่อสู้คดีได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. สั่งงดการไต่สวนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะสั่งจำหน่ายเรื่องชั่วคราวก็ได้

กรณีผู้ถูกกล่าวหาตาย ให้การดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ่งสุนน นิวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติในร่างมาตรานี้เป็นหลักการที่เพิ่มขึ้นใหม่ โดยบัญญัติกำหนดให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. งดการไต่สวนผู้ถูกกล่าวหาที่เป็นผู้วิกลจริตและไม่สามารถต่อสู้คดีได้ โดยเทียบเคียงจากมาตรา ๑๔ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เพื่อแก้ไขปัญหาสารบบคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้วิกลจริตและเจ็บป่วยจนไม่สามารถต่อสู้คดีได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า สิ่งที่ต้องพิจารณาคือปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นเมื่อใด หากเกิดขึ้นในขั้นตอนการไต่สวนก็ไม่มีเหตุอันควรให้งดการไต่สวนไว้ชั่วคราว แต่หากเกิดขึ้นในขั้นตอนการดำเนินคดีก็อาจมีเหตุจำเป็นให้ต้องงดการดำเนินคดีจนกว่าผู้ถูกกล่าวหาสามารถต่อสู้คดีได้ อย่างไรก็ตาม ไม่ควรงดการไต่สวนไว้ชั่วคราวเพราะเหตุผู้ถูกกล่าวหาวิกลจริต แต่ควรงดการไต่สวนชั่วคราวด้วยเหตุอื่นที่ทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่สามารถสู้คดีได้ เช่น เจ็บป่วยจนไม่รู้สีกตัว นอกจากนี้ ความในวรรคสามอาจไม่จำเป็นต้องบัญญัติไว้เนื่องจากการบัญญัติไว้แล้วในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เน้นบัญญัติรายละเอียดวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. และการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในทาง

ปฏิบัติ ทั้งนี้ เห็นว่าควรบัญญัติเรื่องหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนไม่ให้ถูกล่วงละเมิดจากการใช้อำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะเหมาะสมมากกว่าการบัญญัติรายละเอียดในการปฏิบัติงาน

- กรณีผู้ถูกกล่าวหาตาย ไม่ควรกำหนดให้โทษเป็นอันระงับไปด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากพบว่ามีกรทุจริตและผู้ถูกกล่าวหาถึงแก่ความตายก็ยังสามารถดำเนินคดีต่อไปได้โดยขอให้ทรัพย์สินของผู้ถูกกล่าวหาตกเป็นของแผ่นดินได้ แต่ไม่สามารถดำเนินคดีอาญาได้เนื่องจากไม่สามารถให้ผู้อื่นมารับโทษทางอาญาแทนผู้ถูกกล่าวหาซึ่งถึงแก่ความตายแล้วได้ การดำเนินคดีในส่วนอาญาจึงต้องระงับไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาความในร่างมาตรา ๔๔

มาตรา ๔๕

“มาตรา ๔๕ ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดี หรือระหว่างการพิจารณาของศาลมิให้ันระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๘๘ มาใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า กรณีผู้ถูกกล่าวหาหรือจำเลยหลบหนีไปก่อนถูกดำเนินคดี หรือก่อนการพิจารณาของศาลจะดำเนินการอย่างไร

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๔๕

มาตรา ๔๖

“มาตรา ๔๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ให้สำนักงาน ป.ป.ช. จัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูเหตุผลที่มีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ดังกล่าวได้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด เว้นแต่เป็นกรณีการดำเนินการสอบสวนตามมาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ และมาตรา ๑๓๙”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในระหว่างที่มีการร้องเรียนคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรเปิดเผยข้อมูลผู้ถูกกล่าวหาสู่สาธารณะหรือไม่ เพราะการเปิดเผยดังกล่าวอาจทำให้สังคมมองว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำ ความผิดทั้งที่ยังไม่ได้มีการชี้ชัดว่าผู้ถูกกล่าวหา มีความผิดตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่ แต่หากไม่เปิดเผย คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่ได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์จากสาธารณะ ดังนั้น สิ่งที่คณะกรรมการ ควรพิจารณาคือการเปิดเผยข้อมูลผู้ถูกกล่าวหาจะได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์มากกว่ากัน

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า โดยหลักการแล้วกฎหมายถือว่าบุคคลยังไม่มี ความผิดจนกว่าศาล จะพิพากษาว่ามีความผิด ดังนั้น การจะเปิดเผยข้อมูลของผู้ถูกกล่าวหาจึงต้องกระทำด้วยความระมัดระวัง

- ในต่างประเทศสามารถลดปัญหาการทุจริตได้จากการเปิดให้สื่อมวลชนและสังคมเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ นอกจากนี้ หากกรณีใดที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่ามิมูลก็ควรมีการให้ข้อมูลกับสังคมเพื่อให้สังคมเรียนรู้และไม่ก่อให้เกิดการทุจริตขึ้นอีก

- เรื่องที่สามารถเปิดเผยได้คือพฤติกรรมแห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหาเพื่อให้คนในสังคมสามารถให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการชี้มูลแห่งความผิด แต่ทั้งนี้ยังไม่ควรเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล แทนที่สำนักงาน ป.ป.ช. จะจัดให้บุคคลทั่วไปสามารถเข้าตรวจสอบเหตุผลการมีมติของคณะกรรมการ ป.ป.ช. สำนักงาน ป.ป.ช. ควรแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวไม่มีมูลเพื่อให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการชี้แจงต่อสังคมต่อไป ทั้งนี้ เห็นว่าเพื่อไม่ให้สังคมเข้าใจผิด ในชั้นรับคำร้อง หรือเริ่มกระบวนการสอบสวน หรือการเข้าร้องเรียน สำนักงาน ป.ป.ช. ต้องไม่เปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหาและคำร้องเรียน หากมีการเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหาและคำร้องเรียนบุคคลที่เปิดเผยข้อมูลจะต้องได้รับโทษ และเมื่อสอบสวนแล้วเห็นว่ามีความพยานหลักฐานพอสมควรว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ก่อนวินิจฉัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ให้เปิดเผยพฤติกรรมแห่งการกล่าวหาได้โดยยังไม่เปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหา หรือเมื่อเห็นว่ากรณีมีมูลจะเปิดเผยชื่อผู้ถูกกล่าวหาก็ได้ แต่ต้องไม่เปิดเผยชื่อ ที่อยู่ของพยาน หรือรายละเอียดใดที่จะทำให้รู้ว่าพยานคือใคร หากมีการเปิดเผยชื่อ ที่อยู่ของพยาน หรือรายละเอียดใดที่จะทำให้รู้ว่าพยานคือใคร ผู้เปิดเผยข้อมูลนั้นจะต้องได้รับโทษ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอการพิจารณาร่างมาตรา ๔๖

ส่วนที่ ๒ การกล่าวหา

“ส่วนที่ ๒

การกล่าวหา”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๒ การกล่าวหา โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๗

“มาตรา ๔๗ ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐดังต่อไปนี้ ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤตินอกขอบแล้วแต่กรณี ให้ยื่นคำกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

(๑) ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

(๒) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(๓) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ

(๔) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(๕) ผู้บริหารระดับสูงซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองตาม (๑)

(๖) ผู้พิพากษาและตุลาการ

- (๗) พนักงานอัยการ
 (๘) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของศาลและองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
 (๙) เจ้าหน้าที่ของรัฐในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
 (๑๐) เจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น
 (๑๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งอื่นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนด
 (๑๒) เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือบุคคลอื่นซึ่งร่วมกระทำผิดกับบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗)
 (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑)

สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๓) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

ในการกล่าวหาบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) ตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงการกล่าวหาว่ามีพฤติการณ์จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมายด้วย

การกล่าวหาบุคคลตามมาตรานี้ ให้ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้บัญญัติไว้เป็นความผิดด้วย

การกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่ง ซึ่งมีใช่บุคคลตามมาตรา ๕๖ ให้กล่าวหาในขณะที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่เกินห้าปี แต่ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะยกคำกล่าวหาที่ได้มีการกล่าวหาไว้แล้วหรือกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยขึ้นไต่สวนได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบปีนับแต่วันที่ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐแล้วแต่กรณี

ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยอายุความ บทบัญญัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสามให้ใช้บังคับกับกรณีบุคคลดังกล่าวหรือบุคคลอื่นซึ่งเป็นตัวการ ผู้ใช้ หรือผู้สนับสนุน รวมทั้งผู้ให้ ผู้ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่บุคคลตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสาม เพื่อจูงใจ ให้กระทำการ ไม่กระทำการ หรือประวิงการกระทำอันมิชอบด้วยหน้าที่ด้วย ทั้งนี้ มิให้นำระยะเวลาการกล่าวหาหรือยกเหตุอันควรสงสัยตามวรรคห้ามาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว”

ประเด็นการพิจารณา

นายปกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง กล่าวว่า หากต้องการบัญญัติความในร่างมาตรานี้ให้สอดคล้องกับร่างรัฐธรรมนูญอาจต้องแก้ไขเพิ่มเติม โดยแยกผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระออกจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ เนื่องจากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองกับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระนั้นจะต้องมีการกล่าวหาเสียก่อน แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ต้องมีการกล่าวหา แต่เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการสอดส่องและไต่สวนวินิจฉัยเมื่อเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตอยู่แล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรบัญญัติให้สั้น กระชับ โดยไม่มีความจำเป็นต้องระบุตำแหน่ง เพราะหากอยู่ในอำนาจและหน้าที่ก็สามารถไต่สวนได้ และควรต้องตรวจสอบว่าความในร่างมาตรานี้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๔ ของร่างรัฐธรรมนูญ หรือไม่ นอกจากนี้ การกล่าวหาไม่จำเป็นจะต้องมีตัวผู้กล่าวหา อาจเป็นการกล่าวหาทั่วไปในสังคมก็ได้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๔๗

มาตรา ๔๘

“มาตรา ๔๘ คำกล่าวหาตามมาตรา ๔๗ อย่างน้อยต้องมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของผู้กล่าวหา

(๒) ชื่อหรือตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา

(๓) ข้อกล่าวหาและพฤติการณ์แห่งการกระทำผิดตามข้อกล่าวหา พร้อมพยานหลักฐานหรืออ้างพยานหลักฐาน

(๔) ลายมือชื่อผู้กล่าวหา

ในกรณีผู้กล่าวหามิใช่ผู้เสียหายและคำกล่าวหาไม่ระบุพยานหลักฐานเพียงพอที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไปได้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจไม่รับดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง จะทำด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๔๘ เป็นการสร้างขั้นตอนเพิ่มขึ้นโดยไม่มีควมจำเป็น

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๔๘

มาตรา ๔๙

“มาตรา ๔๙ เรื่องที่กล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐเรื่องใดที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นรับไว้พิจารณา ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม หรือเรื่องที่เป็นความผิดร้ายแรง หรือเป็นกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกให้หน่วยงานนั้นโอนเรื่องและส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ได้

เรื่องที่เป็นความผิดร้ายแรงตามวรรคหนึ่ง ได้แก่

(๑) ความผิดที่มีความสำคัญและผลกระทบต่อส่วนรวม

(๒) ความผิดที่ประชาชนให้ความสนใจ

(๓) ความผิดที่มีผู้ทรงอิทธิพลที่สำคัญหรือมีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีส่วนเกี่ยวข้องกับคดี

(๔) ความผิดที่มีการกระทำความผิดซ้ำชาติที่สำคัญหรือมีผู้เกี่ยวข้องจำนวนมาก

(๕) ความผิดที่มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่เป็นผู้ต้องสงสัยเมื่อมีหลักฐานตามสมควรว่าน่าจะได้กระทำความผิดหรือเป็นผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ต้องหา

(๖) ความผิดตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ประกาศกำหนดเพิ่มเติม เพื่อประโยชน์ในการปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจจัดให้มีมาตรการหรือแนวทางที่จะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความรวดเร็ว สุจริต และเที่ยงธรรม รวมถึงการดำเนินงานของหน่วยงานดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางชิ้นสุมน นิเวทวงษ์ ในฐานะประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๔๙ เป็นความที่มีอยู่แล้วในกฎหมายเดิม แต่มีการขยายความ ความว่า “ความผิดร้ายแรง” ว่ามีกรณีใดบ้าง เพื่อกำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ในการนำเรื่องมาพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรบัญญัติในลักษณะที่ว่าเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าไม่สำคัญ ให้ส่งเรื่องดังกล่าวไปให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเวลาในการพิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญได้อย่างเต็มที่ ส่วนเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีความสำคัญและต้องการนำมาพิจารณาควรต้องกำหนดเวลาที่จะดำเนินการแล้วเสร็จไว้ให้ชัดเจน หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่กำหนด ให้กรรมการ ป.ป.ช. ที่รับผิดชอบในการพิจารณาเรื่องดังกล่าวต้องพ้นจากตำแหน่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๔๙

มาตรา ๕๐

“มาตรา ๕๐ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควร อาจส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีใช้บุคคลตามมาตรา ๔๗ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤติมิชอบ ที่อยู่ระหว่างดำเนินการ ตามมาตรา ๓๘ (๑) ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนดำเนินการทางวินัยหรือดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ แล้วแต่กรณี หรือส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อไปก็ได้

การส่งเรื่องตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึงกรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาเห็นสมควรส่งเรื่องที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดว่ากระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ (๒) ที่อยู่ระหว่างดำเนินการให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการสอบสวนเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ และเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศจริงหรือไม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๕๐

มาตรา ๕๑

“มาตรา ๕๑ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจติดตาม และบูรณาการในการจัดทำฐานข้อมูลสำหรับการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นางชีนุสมน นีวาทวงษ์ ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๕๑ เพิ่มขึ้นใหม่ เพื่อให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๕๑ เป็นการบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. มากเกินไป ซึ่งหน่วยงานอื่นอาจมีความเชี่ยวชาญในการดำเนินการบางเรื่องมากกว่า ดังนั้น หากบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานอื่นที่มีอำนาจเกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตจะเป็นการเหมาะสมมากกว่า

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๕๑

มาตรา ๕๒

“มาตรา ๕๒ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดทางอาญาอื่นที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤตินิষอบ ซึ่งเป็นการกระทำความผิดเดียวผิดกฎหมายหลายบท หรือหลายกรรมต่างกัน หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าการให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ ดำเนินคดีไปตามอำนาจหน้าที่จะเป็นประโยชน์กว่า อาจส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานสอบสวนคดีพิเศษ รับไปดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ก็ได้ แล้วรายงานให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๕๒ กำหนดขั้นตอนและเงื่อนไขมากเกินความจำเป็น ทั้งนี้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าหน่วยงานของรัฐอื่นจะดำเนินคดีได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากกว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. สามารถมอบหมายให้หน่วยงานของรัฐนั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ได้ นอกจากนี้ ควรกำหนดค่านियามความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ให้ครอบคลุมความผิดตามร่างมาตรา ๕๒ ทั้งหมด เพื่อให้ถ้อยคำมีความกระชับยิ่งขึ้น

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๕๒

มาตรา ๕๓

“มาตรา ๕๓ ในการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมิใช่บุคคลตามมาตรา ๔๗ ในระดับต่ำกว่าผู้อำนวยการกอง ว่ากระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ตามกฎหมายอื่น หรือประพฤตินิষอบ ให้อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เพื่อดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อไป แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินคดีตามที่เห็นสมควรต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการตั้งข้อสังเกตว่า เหตุใดจึงบัญญัติเพียงว่า “แต่ไม่เป็นการตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ที่จะดำเนินคดีตามที่เห็นสมควรต่อไป” เนื่องจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรจะมีอำนาจในการไต่สวนข้อเท็จจริงในคดีนั้นได้ด้วย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๕๓

มาตรา ๕๔

“มาตรา ๕๔ เพื่อประโยชน์และประสิทธิภาพในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ในกรณีที่มีการกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ หรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใดว่ากระทำความผิดซึ่งผู้ถูกกล่าวหาจะต้องรับโทษตามกฎหมายไทยและเป็นความผิดที่อยู่ในเขตอำนาจของศาลต่างประเทศ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณาส่งเรื่องให้หน่วยงานต่างประเทศที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้อง รับผิดชอบดำเนินคดีตามกฎหมายของประเทศนั้น ทั้งนี้ ในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า การบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจพิจารณาส่งเรื่องให้หน่วยงานต่างประเทศที่มีหน้าที่และอำนาจที่เกี่ยวข้องรับผิดชอบดำเนินคดีตามกฎหมายของประเทศนั้น เป็นการบัญญัติกฎหมายที่ไม่อาจปฏิบัติได้จริง เนื่องจากการบัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการ ป.ป.ช. กระทำการเกินขอบเขตหน้าที่และอำนาจที่กฎหมายบัญญัติไว้

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๕๔

มาตรา ๕๕

“มาตรา ๕๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายได้ร้องทุกข์หรือมีผู้กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด ซึ่งเป็นบุคคลตามมาตรา ๔๗ ว่ากระทำการตามมาตรา ๓๘ (๑) หรือ (๒) ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเบื้องต้นว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ แล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ในกรณีนี้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาแล้วเห็นว่า เรื่องดังกล่าวมิใช่เป็นความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ส่งเรื่องกลับไปยังพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือหน่วยงานที่มีอำนาจเกี่ยวข้องกับการปราบปรามการทุจริตต่อไป

ในกรณีที่มีเหตุจะต้องขอให้ศาลออกหมายจับบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานสอบสวนหรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่ได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อให้ออกหมายจับบุคคลดังกล่าวได้ หรือในกรณีที่มีเหตุจำเป็นอย่างอื่นให้จับโดยไม่มีหมาย ให้พนักงานสอบสวน หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจจับบุคคลดังกล่าวได้

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจที่จับบุคคลดังกล่าวไว้ ส่งตัวผู้ถูกจับพร้อมทั้งบันทึกการจับมายังพนักงานสอบสวนหรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. ภายในสี่สิบแปดชั่วโมง นับแต่เวลาที่ผู้ถูกจับมาถึงที่ทำการของพนักงานสอบสวน โดยมีให้นับระยะเวลาเดินทางตามปกติที่นำตัวผู้ถูกจับจากที่จับมายังที่ทำการของพนักงานสอบสวน รวมเข้าในกำหนดเวลาสี่สิบแปดชั่วโมงนั้นด้วย ในกรณีที่ไม่จำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจปล่อยตัวผู้ถูกจับไป โดยมีประกันหรือไม่มีประกันก็ได้

ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีการควบคุมตัวผู้ถูกจับไว้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อให้ศาลออกหมายจับผู้ถูกจับไว้ได้ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาสำหรับความผิดที่มีการร้องทุกข์กล่าวโทษนั้น”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรกำหนดให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับข้อกล่าวหาตามร่างมาตรา ๕๕ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ และหากคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ากรณีดังกล่าวอยู่ในอำนาจหน้าที่ของตน ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจส่งเรื่องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการ ทั้งนี้ หากสำนวนเรื่องใดอยู่ระหว่างการสอบสวนของพนักงานสอบสวน และคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่าควรเป็นเรื่องที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ต้องดำเนินการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจเรียกสำนวนคืนเพื่อดำเนินการเองได้

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทยกระทำความผิดตามที่ร่างมาตรา ๕๕ กำหนดไว้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจแจ้งไปยังประเทศต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศเพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสละเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันในการดำเนินคดีได้

- พนักงานอัยการเคยพิจารณาคดีความผิดเกี่ยวกับการส่งผู้ร้ายข้ามแดน และมีหนังสือขอให้กงสุลของรัฐต่างประเทศประจำประเทศไทยมาเป็นพยานเบิกความในศาล แต่ไม่ได้รับความร่วมมือแต่อย่างใด

- ในบางกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศมีฐานะเป็นเพียงลูกจ้าง จึงไม่มีเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันในการดำเนินคดี

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในทางปฏิบัติไม่มีเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศคนใดสละเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันในการดำเนินคดี

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากประเทศต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศเป็นภาคีของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการต่อต้านการทุจริต ค.ศ. ๒๐๐๓ (UNCAC) เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตต้องให้ความร่วมมือในการดำเนินคดี

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศหรือเจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศกระทำความผิดเกี่ยวกับการทุจริตอันเป็นความผิดตามกฎหมายไทย คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจดำเนินการแจ้งไปยังประเทศต้นสังกัดว่าบุคคลดังกล่าวมีส่วนร่วมในการกระทำการทุจริต เพื่อให้ประเทศต้นสังกัดดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่ผู้กระทำความผิดต่อไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๕๕

มาตรา ๕๖

“มาตรา ๕๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน มีสิทธิเข้าชื่อกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ว่าผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ กระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

- (๑) นายกรัฐมนตรี
 - (๒) รัฐมนตรี
 - (๓) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 - (๔) สมาชิกวุฒิสภา
 - (๕) ข้าราชการการเมืองอื่น นอกจาก (๑) และ (๒) ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการการเมือง
 - (๖) ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
 - (๗) ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
 - (๘) ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน
- สำหรับผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตาม (๗) ที่เป็นกรรมการ ป.ป.ช. ให้เป็นไปตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

การกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ถ้าคำกล่าวหาเข้าหลักเกณฑ์และเงื่อนไขตามที่กฎหมายกำหนด และในเบื้องต้นคณะกรรมการ ป.ป.ช. เห็นว่ามีมูล ให้ดำเนินการไต่สวนตามส่วนที่ ๔ ในหมวดนี้ต่อไป”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตรา ๕๖ นำหลักการมาจากร่างรัฐธรรมนูญมาตราใด

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๖ บัญญัติกลไกเฉพาะการเข้าชื่อกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ช. กรณีมีพฤติการณ์ร้ายชัดปกติ ทุจริตต่อหน้าที่ จงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

ประธานกรรมการสอบถามว่า กลไกในการดำเนินการกับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งที่กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรงได้บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า ร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕ บัญญัติให้กรณีนี้ที่ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระที่มีใช้กรรมการ ป.ป.ช. หากกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนข้อเท็จจริง หากเห็นว่าคดีมีมูล ให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า หลักการที่บัญญัติในร่างมาตรา ๕๖ คณะกรรมการ ป.ป.ช. นำหลักการมาจากบทบัญญัติเรื่องการเข้าชื่อถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต่อวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มาปรับใช้

ที่ประชุมสอบถาม ดังนี้

- มีกรรมการสอบถามว่า กรณีผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐบางตำแหน่งกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง ไม่จำเป็นต้องให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกของทั้งสองสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของทั้งสองสภา หรือประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวน

ไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน เข้าชื่อกล่าวหาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๓๕
วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๒๓๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยหรือมีการกล่าวหาว่า
ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเฉพาะที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริต ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ หรือผู้ว่าการตรวจเงิน
แผ่นดินผู้ใดมีพฤติการณ์ตามมาตรา ๒๓๔ (๑) ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ
ไต่สวนข้อเท็จจริง และหากมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เห็นว่า
ผู้นั้นมีพฤติการณ์หรือกระทำความผิดตามที่ไต่สวนให้ดำเนินการดังต่อไปนี้” หมายความว่าผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองตำแหน่งใด ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตต้องบัญญัติให้ชัดเจน

- ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระต้องปฏิบัติตามมาตรฐานทาง
จริยธรรมที่ศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระจะร่วมกันบัญญัติขึ้นอยู่แล้ว ดังนั้น การที่คณะกรรมการ ป.ป.ช.
กล่าวหาว่าบุคคลดังกล่าวว่ากระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
จะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ
กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง รัฐธรรมนูญกำหนดให้คณะกรรมการ
ป.ป.ช. มีหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริงและหากคดีมีมูลให้เสนอเรื่องต่อศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัยต่อไป

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๕๖

มาตรา ๕๗

“มาตรา ๕๗ ในกรณีที่มีผู้แจ้งเบาะแสหรือปรากฏข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการที่อยู่ใน
อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ หากมีกรณีจำเป็น
เร่งด่วน หรือหากล่าช้าพยานหลักฐานจะสูญหาย ถูกทำลาย ถูกยกย้าย ถูกแปรสภาพ ถูกชุกซ่อน
ให้พนักงานไต่สวน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีอำนาจสอบสวนเบื้องต้น หรือดำเนินการใด ๆ
เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานนั้นโดยเร็ว แล้วนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณาดำเนินการตาม
มาตรา ๕๙ ต่อไป

ในกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามวรรคหนึ่งมิใช่พนักงานไต่สวน ให้พนักงาน
เจ้าหน้าที่ผู้นั้น มีฐานะเป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา
หลักเกณฑ์และวิธีการมอบหมายตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีพนักงานไต่สวนในสังกัดจำนวนมาก จึงไม่มี
ความจำเป็นที่ต้องมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่อื่นดำเนินการสอบสวนเบื้องต้น หรือดำเนินการใด ๆ
เพื่อให้ได้มาซึ่งพยานหลักฐานโดยเร็ว ทั้งนี้ หากมีการแจ้งเบาะแสหรือปรากฏข้อมูลอันเป็นประโยชน์ว่า
มีการกระทำการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมมีอำนาจดำเนินการไต่สวนไต่อยู่แล้ว แต่กลับสร้าง
ขั้นตอนในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่จำเป็นซึ่งทำให้การปฏิบัติหน้าที่ขาดประสิทธิภาพ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๕๗

มาตรา ๕๘

“มาตรา ๕๘ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ (๑) และ (๓) หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด กระทำความผิดตามมาตรา ๓๘ (๒) ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการไต่สวนตามหมวดนี้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงต้องบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการไต่สวนตามหมวดนี้

นางชิ้นสุมน นิเวทวงศ์ ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ชี้แจงว่า บทบัญญัติในหมวดนี้เป็นเรื่องการกล่าวหา แต่ร่างมาตรา ๕๘ เป็นกรณีไม่มีผู้ใดกล่าวหาว่ามีการกระทำการทุจริตต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. แต่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐต่างประเทศ เจ้าหน้าที่ขององค์การระหว่างประเทศ หรือบุคคลใด กระทำการทุจริต จึงบัญญัติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจในการไต่สวนเช่นเดียวกับกรณีที่มีผู้กล่าวหาว่ามีการกระทำการทุจริต

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากมีเหตุอันควรสงสัยหรือปรากฏข้อมูลอันเป็นหลักฐานว่ามีการกระทำการทุจริต คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมมีอำนาจดำเนินการไต่สวนการกระทำความผิดได้โดยไม่จำเป็นต้องมีผู้ใดกล่าวหาหรือร้องเรียนว่ามีการกระทำการทุจริตต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๕๘

ส่วนที่ ๓ การดำเนินการไต่สวน

“ส่วนที่ ๓

การดำเนินการไต่สวน”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อส่วนที่ ๓ การดำเนินการไต่สวน โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๕๙

“มาตรา ๕๙ ในการพิจารณาว่าจะรับหรือไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณาตามมาตรา ๓๘ (๑) (๒) และ (๓) มาตรา ๓๙ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๔๘ คณะกรรมการ ป.ป.ช. จะดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการสั่งให้ไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ ในการนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. อาจมอบหมายให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือพนักงานไต่สวนดำเนินการแทนก็ได้ ในการมอบหมายดังกล่าวคณะกรรมการ ป.ป.ช. จะมอบหมายเป็นการเฉพาะเรื่องหรือมอบหมายไว้เป็นการทั่วไปก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับคำกล่าวหา ในกรณีมีเหตุผลความจำเป็น จะขยายระยะเวลาดังกล่าวโดย

ระบุเหตุผลความจำเป็นไว้ให้ชัดเจนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดก็ได้ แต่ทั้งนี้ ให้ขยายระยะเวลาได้ไม่เกินสามเดือนต่อครั้ง

ในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. และหัวหน้าพนักงานสอบสวน มีอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๑) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเรียกเอกสาร หรือหลักฐานหรือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำ และมีอำนาจตามมาตรา ๒๔ (๒) (๓) และ (๔) ด้วย

เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหาใดไว้พิจารณาไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว บรรดาสิ่งของ หรือบันทึก รวมถึงเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่ได้มาตามมาตรานี้ ให้ถือเป็นอันใช้ได้และสามารถนำมาใช้เป็น พยานหลักฐานประกอบสำนวนคดีในชั้นไต่สวนข้อเท็จจริงได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ขั้นตอนการดำเนินการไต่สวนตามร่างมาตรา ๕๘ ควรมีหลักการ ดังนี้

๑) กรณีมีการกระทำการทุจริตไม่ว่าจะมีผู้ใดกล่าวหาหรือร้องเรียนต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัย หรือปรากฏข้อมูลอันเป็นหลักฐานว่ามีกรกระทำ การทุจริต ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน ทันที โดยไม่ต้องมีมติว่าจะรับหรือไม่รับคำกล่าวหาไว้พิจารณาหรือไม่

๒) ในส่วนที่เกี่ยวกับคำกล่าวหาหรือคำร้องเรียน ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ตรวจสอบ เบื้องต้นว่ามีข้อมูลเพียงพอจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ และคำกล่าวหาอันเป็นความผิดและอยู่ในอำนาจ หน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ หากไม่มีข้อมูลเพียงพอหรือการกระทำดังกล่าวไม่เป็นความผิด หรือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. จัดทำสารบัญช บันทึกรเรื่องไว้และยุติเรื่องพร้อมกับแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทราบ ในการนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อสุ่มตรวจคำกล่าวหาหรือคำร้องเรียนเหล่านี้ โดยหากพบว่าเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือเจ้าหน้าที่ผู้ใดจงใจสังยุติเรื่อง ให้ผู้นั้นเป็นอันพ้นจากตำแหน่ง

๓) หากมีข้อมูลเพียงพอหรือการกระทำดังกล่าวเป็นความผิด หรือเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ดำเนินการไต่สวนตามกระบวนการต่อไป

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เคยมีการกระทำการทุจริตในธนาคารแห่งประเทศไทย และเรื่อง ค้างพิจารณาที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. เป็นเวลานาน โดยเหตุที่ไม่อาจนัดประชุมคณะอนุกรรมการ เพื่อพิจารณาแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานได้ ดังนั้น ควรลดขั้นตอนการดำเนินการไต่สวน ข้อเท็จจริงที่ไม่จำเป็นลง เพื่อให้การป้องกันและปราบปรามการทุจริตเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นายภัทรฯ คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่า การพิจารณาคดีเกี่ยวกับการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีความล่าช้า เนื่องจากการตัดสินใจ รวมศูนย์อำนาจอยู่ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้ ขั้นตอนในการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวม พยานหลักฐานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงเพียงพอต่อการสั่งให้ไต่สวนข้อเท็จจริงจะใช้ เวลาดำเนินการประมาณเก้าเดือน

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เหตุที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีขั้นตอนในการดำเนินการไต่สวน ข้อเท็จจริงที่ซับซ้อน เนื่องจากต้องพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบ เพื่อให้สามารถนำตัวผู้กระทำการ ทุจริตที่แท้จริงมาลงโทษ อย่างไรก็ตาม เมื่อการตัดสินใจส่วนใหญ่ยังคงรวมศูนย์อำนาจอยู่ที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ย่อมทำให้การดำเนินการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเป็นไปด้วยความล่าช้า

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่าข้าราชการ ป.ป.ช. คนหนึ่ง ส่งความเห็นและข้อเสนอในการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตว่า การพิจารณาคดีของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ควรกระจายอำนาจไปยังแต่ละจังหวัดดังเช่นกรณีพนักงานอัยการทำสำนวนเพื่อส่งฟ้องต่อศาล เนื่องจากปัจจุบันมีข้าราชการ ป.ป.ช. ที่มีความเชี่ยวชาญด้านกระบวนการยุติธรรมและมีคุณวุฒิเนติบัณฑิตจำนวนมาก สามารถอำนวยความสะดวกให้กับผู้ถูกกล่าวหาได้ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. พิจารณาได้ส่วนข้อเท็จจริงเฉพาะคดีที่มีความสำคัญและเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงเท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า การดำเนินงานของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประจำจังหวัดไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ จึงควรยกเลิกการดำเนินการในลักษณะดังกล่าว ทั้งนี้ ควรตรวจสอบให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประจำจังหวัดมีภารกิจในเรื่องใดบ้างและผลการดำเนินงานเป็นอย่างไร

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. กล่าวว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่หลักในการตรวจสอบบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินของบุคคลตำแหน่งสำคัญในจังหวัด สำหรับการจะกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตรวจสอบเบื้องต้นว่าคำกล่าวหาหรือคำร้องเรียนว่ามีการกระทำการทุจริตมีข้อมูลเพียงพอจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ และคำกล่าวหาอันเป็นความผิดและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ จำเป็นต้องถ่วงดุลอำนาจระหว่างคณะกรรมการ ป.ป.ช. กับเลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ชัดเจนด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า การให้เลขาธิการคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอำนาจตรวจสอบเบื้องต้นว่าคำกล่าวหาหรือคำร้องเรียนว่ามีการกระทำการทุจริตมีข้อมูลเพียงพอจะดำเนินการต่อไปหรือไม่ และคำกล่าวหาอันเป็นความผิดและอยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือไม่ ไม่ได้หมายความว่า จะตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อย่างเด็ดขาดในการพิจารณาคำกล่าวหาหรือคำร้องเรียน ทั้งนี้ หน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีอยู่ตลอดเวลา ซึ่งไม่จำเป็นต้องรอให้มีการกล่าวหาหรือร้องเรียนเข้ามาก่อน แต่ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำการทุจริตก็สามารถแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเบื้องต้นได้ นอกจากนี้ ต้องกำหนดมาตรการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการ ป.ป.ช. ให้เคร่งครัด โดยกำหนดบทลงโทษที่รุนแรงหากกระทำการก่อกวนก่อกวนบุคคลว่ากระทำการทุจริตโดยไม่มีมูล ควรให้ออกจากตำแหน่งหรือหยุดการปฏิบัติหน้าที่ไว้ก่อน

- มีกรรมการสอบถามว่า การพิจารณาว่าคดีมีมูลหรือไม่มีมูลหรือคดีมีหลักฐานเพียงพอในการดำเนินการต่อไปหรือไม่ มีกระบวนการตรวจสอบอย่างไร และบุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ช. มีความรู้ความสามารถเพียงพอในการชี้มูลความผิดว่ามีการกระทำการทุจริตหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า บุคลากรของสำนักงาน ป.ป.ช. ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในด้านกฎหมายพอสมควร โดยเฉพาะมีผู้สำเร็จการศึกษาในระดับเนติบัณฑิตจำนวนมาก อย่างไรก็ตาม สำนักงาน ป.ป.ช. ต้องสร้างบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ มีทัศนคติที่ดีในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และต้องพิจารณาโดยยึดถือพยานหลักฐานที่มีความชัดเจนในการชี้มูลผู้กระทำความผิดเป็นหลัก

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรื้อการพิจารณาร่างมาตรา ๕๙

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๔.๑ นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะรองประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาแต่งตั้งอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. เพิ่มเติม โดยแต่งตั้งจากผู้ที่เป็อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเพื่อประโยชน์ในการติดตามประเด็นต่างๆ และสามารถนำไปประกอบการพิจารณาข่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อไป

ที่ประชุมมีมติตั้งนางสาวสุจิตตา มโหธร เป็นอนุกรรมการ

๔.๒ นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน แจ้งผลการจัดโครงการสัมมนารับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ซึ่งฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชนได้จัดทำสรุปประเด็นสำคัญในการรับฟังความคิดเห็น โดยได้นำเสนอประเด็นดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ใช้ประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว

ที่ประชุมรับทราบ

๔.๓ นายอภิชาติ สุข์คานนท์ รองประธานกรรมการ คนที่สอง ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม แจ้งต่อที่ประชุมว่า ปัจจุบันคณะอนุกรรมการได้พิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญถึงการประชุมครั้งที่ ๑๑๓ ทั้งนี้ ฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการได้สำเนาบันทึกการประชุมและรายงานการประชุมของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญตั้งแต่ครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๑๐๐ มอบให้กรรมการทุกท่าน เพื่อให้คณะกรรมการได้นำไปพิจารณาและตรวจสอบความถูกต้องต่อไป

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาตัดถ้อยคำในบันทึกการประชุมและรายงานการประชุมที่มีความไม่เหมาะสม และเป็นการพาดพิงทำให้บุคคลภายนอกเสียหายออกด้วย

๔.๔ ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันจันทร์ ที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๕๐ นาฬิกา

นายเผ่าพันธุ์ นวลสง

นิติกรชำนาญการ

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายณฤพนธ์ ฐลีจันทร์
นิติกรปฏิบัติการ
ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช
ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง
สำนักกรรมมาธิการ ๒
ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์